



---

IOM International Organization for Migration  
IOM Medzinárodná organizácia pre migráciu

# Migrácia na Slovensku

Bratislava 21. augusta 2012

# Čo je migrácia

## Migrácia vo všeobecnosti

Pohyb osoby alebo skupiny osôb cez medzinárodné hranice (medzinárodná migrácia) alebo v rámci krajiny (vnútorná migrácia) bez ohľadu na jeho dĺžku, charakter a príčiny

**Medzinárodná migrácia** – pohyb osoby alebo skupiny osôb z jednej geografickej jednotky do druhej cez administratívnu či politickú hranicu s cieľom usadiť sa definitívne alebo prechodne na mieste inom, ako je miesto pôvodu osoby.

# Dôvody migrácie

## „PUSH“ faktory

- Environmentálne dôvody
- Nepriaznivé ekonomické a sociálne podmienky
- Rastúca hustota populácie
- Ozbrojené konflikty, občianske nepokoje, vojny, politická nestabilita, rasové, etnické, náboženské represie

## „PULL“ faktory

- Pracovné a obchodné príležitosti
- Vyššie mzdy
- Lepšie životné podmienky (sociálny systém, zdravotná starostlivosť, vzdelávanie, životné prostredie, bezpečnosť, ľudské práva)
- Vyššia životná úroveň
- „Migration networks“ (kontakty v zahraničí slúžia ako podporná štruktúra a základ pre ďalšiu migráciu)

# Pozitíva a negatíva migrácie



## Krajina pôvodu:

- Remitencie
- Transfer know-how
- Zníženie nezamestnanosti
- Lokálne zvýšenie životnej úrovne v dôsledku remitencií alebo transferu know-how po návrate migranta domov

## Prijímajúca krajina:

- Rast HDP
- Riešenie demografických problémov
- Vykrytie oblastí pracovného trhu, o ktoré klesá záujem
- Lacná a flexibilná pracovná sila
- Lacnejšie tovary a služby
- Rôznorodosť spoločnosti

# Pozitíva a negatívna migrácie

## Krajina pôvodu:

- Únik mozgov – dopad na trh práce a spoločnosť
- Spoločenské dopady rozdelenia rodín

## Migrant:

- Zraniteľné postavenie na trhu práce a v spoločnosti
- Riziko zneužitia/obchodovania s ľuďmi

## Prijímajúca krajina:

- Pracovný trh - vyššia nezamestnanosť, znižovanie miezd
- Menej stabilná pracovná sila
- Závislosť na sociálnom systéme
- Sociálne napätie medzi pôvodným obyvateľstvom a migrantami
- Potenciálne ohrozenie bezpečnosti



# Základné pojmy

---

## **Migrant**

Osoba, ktorá opustí jednu krajinu alebo región s cieľom usadiť sa v inej krajine (emigrant vs. imigrant).

## **Cudzinec**

Podľa platnej slovenskej legislatívy je cudzincom každý, kto nie je občanom SR.

## **Príslušník tretej krajiny**

Podľa platnej slovenskej legislatívy je štátnym príslušníkom tretej krajiny každý, kto nie je občanom SR ani občanom EÚ, rozumie sa ním aj osoba bez štátnej príslušnosti.

## **Nelegálny migrant/cudzinec**

Osoba, ktorá sa neoprávnene nachádza na území krajiny, ktorej nie je občanom (bez platných víz, dlhšie, než mala povolenie na pobyt, v dôsledku nelegálneho prekročenia štátnej hranice...)

# Základné pojmy

## Utečenec

Utečenec je podľa Ženevskej konvencie osoba, ktorá má oprávnené obavy pred prenasledovaním z rasových, náboženských a národnostných dôvodov alebo z dôvodu príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo zastávania určitých politických názorov, nemôže prijať alebo v dôsledku uvedených obáv odmieta ochranu svojho štátu; alebo je to osoba bez štátneho občianstva, ktorá sa nachádza mimo štátu svojho doterajšieho pobytu v dôsledku týchto udalostí a ktorá sa tam vzhľadom na uvedené obavy nemôže alebo nechce vrátiť.

## Azylant

Cudzinec, ktorému bol udelený azyl (slovenský právny poriadok nepozná pojem utečenec)

## Doplnková ochrana

Ochrana, ktorú SR poskytuje žiadateľovi o azyl na 12 mesiacov, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe bezprávia.

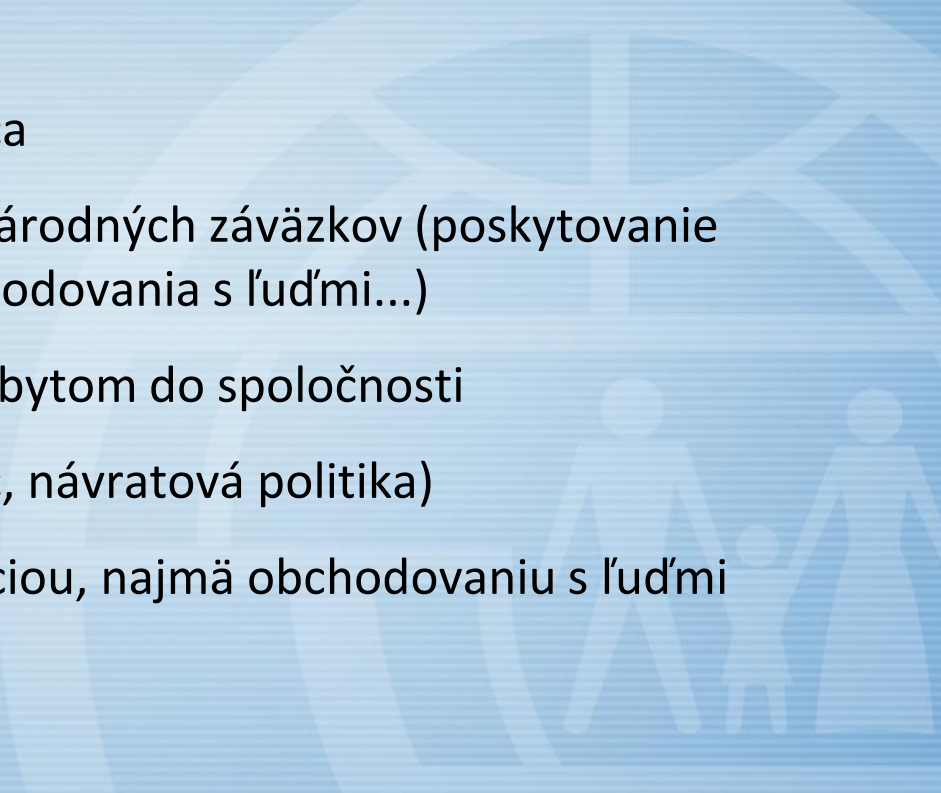


# Riadenie migrácie

---

## *„Managing Migration for the Benefit of All“*

Kľúčová úloha štátu v nevyhnutnej koordinácii relevantných zložiek štátnej správy, samosprávy a tretieho sektora:

- Formulácia politík a právneho rámca
  - Zabezpečenie dodržiavania medzinárodných záväzkov (poskytovanie ochrany, starostlivosť o obeť obchodovania s ľuďmi...)
  - Integrácia migrantov s legálnym pobytom do spoločnosti
  - Nelegálna migrácia (ochrana hraníc, návratová politika)
  - Boj proti rizikám spojeným s migráciou, najmä obchodovaniu s ľuďmi
- 



# Kľúčová legislatíva a dokumenty

---

- **Zákon o pobyte cudzincov (404/2011)**
- **Zákon o azyle (480/2002)**
- **Zákon o službách zamestnanosti (5/2004)**
- **Zákon o štátnom občianstve (40/1993)**
  
- **Migračná politika SR s výhľadom do roku 2020 (2011)**
- **Koncepcia integrácie cudzincov v SR (2009)**
- **Národný program boja proti obchodovaniu s ľuďmi na roky 2011-2014**

# Kľúčoví aktéri

## Štátne inštitúcie

- Ministerstvo vnútra SR (Migračný úrad MV SR, Úrad hraničnej a cudzineckej polície P PZ), Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Ministerstvo zahraničných vecí SR,
- + Riadiaci výbor pre migráciu a integráciu (prierezová odborná skupina)

## Medzinárodné organizácie pracujúce v oblasti migrácie

- IOM Medzinárodná organizácia pre migráciu, UNHCR

## Mimovládne a iné organizácie pracujúce v oblasti migrácie

- Človek v ohrození, Liga za ľudské práva, Nadácia Milana Šimečku, Slovenská humanitná rada, Spoločnosť ľudí dobrej vôle

# Migrácia v SR v číslach

## Počet migrantov žijúcich na území SR

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
<b>Celkový počet obyvateľov</b>	5 400 998	5 412 254	5 424 925	5 435 273	5 404 322	5 404 555
<b>Celkový počet cudzincov</b>	40 940	52 545	62 882	67 976	66 191	68 732
<b>Podiel cudzincov na celkovom počte obyvateľov</b>	0,76 %	0,97 %	1,16 %	1,25 %	1,22 %	1,27 %

K 30.6.2012

## Prehľad povolení na pobyt udelených na Slovensku

2006	2007	2008	2009	2010	2011
11 312	15 159	16 553	11 790	9 535	10 064

Občania EÚ/EHP  
47,5 % (4 788)  
Občania tretích  
krajín 52,5 %  
(5 276)

# Migrácia v SR v číslach

## Najväčšie cudzinecké komunity na Slovensku (zoradené podľa počtu)

Občania Českej republiky, Ukrajiny, Rumunska, Poľska, Maďarska, Nemecka, Srbska, Vietnamu, Ruska a Rakúska.

## Najpočetnejšie skupiny cudzincov z tretích krajín v SR

1. Ukrajina
2. Vietnam
3. Ruská federácia
4. Čína
5. Kórejská republika

# Migrácia v SR v číslach

## Prehľad žiadostí o medzinárodnú ochranu a udelených štatútov medzinárodnej ochrany

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012*
Počet žiadostí o medzinárodnú ochranu	2 642	909	822	541	491	391
Udelený azyl	14	22	14	15	12	16
Udelená doplnková ochrana	82	66	98	57	91	50

\* K 31.7.2012

## Prehľad zachytených nelegálnych migrantov na území SR

2007	2008	2009	2010	2011	2012
6 761	2 355	1 746	1 455	1 213	618



# Slovensko v kontexte EÚ

---

**SR je zatiaľ zasiahnutá migráciou menej ako okolité krajiny – jeden z najnižších podielov migrantov na počte obyvateľstva medzi členskými krajinami EÚ (1,27 %)**

Menej: Litva a Poľsko. Okolité krajiny: Rakúsko 10,5 %, Česká republika 4 % a Maďarsko 1,9 %

**Slovensko zaznamenalo v rokoch 2004 – 2008 druhý najvyšší rast populácie cudzincov medzi Európskymi krajinami**





# Kontakt

## **IOM Medzinárodná organizácia pre migráciu – Úrad v SR** (IOM Bratislava)

Grösslingová 4  
811 09 Bratislava

Tel.: +421 2 5263 1597, 5263 1598

Fax: +421 2 5263 0093

E-mail: [bratislavainfo@iom.int](mailto:bratislavainfo@iom.int)

Internet: [www.iom.sk](http://www.iom.sk)

